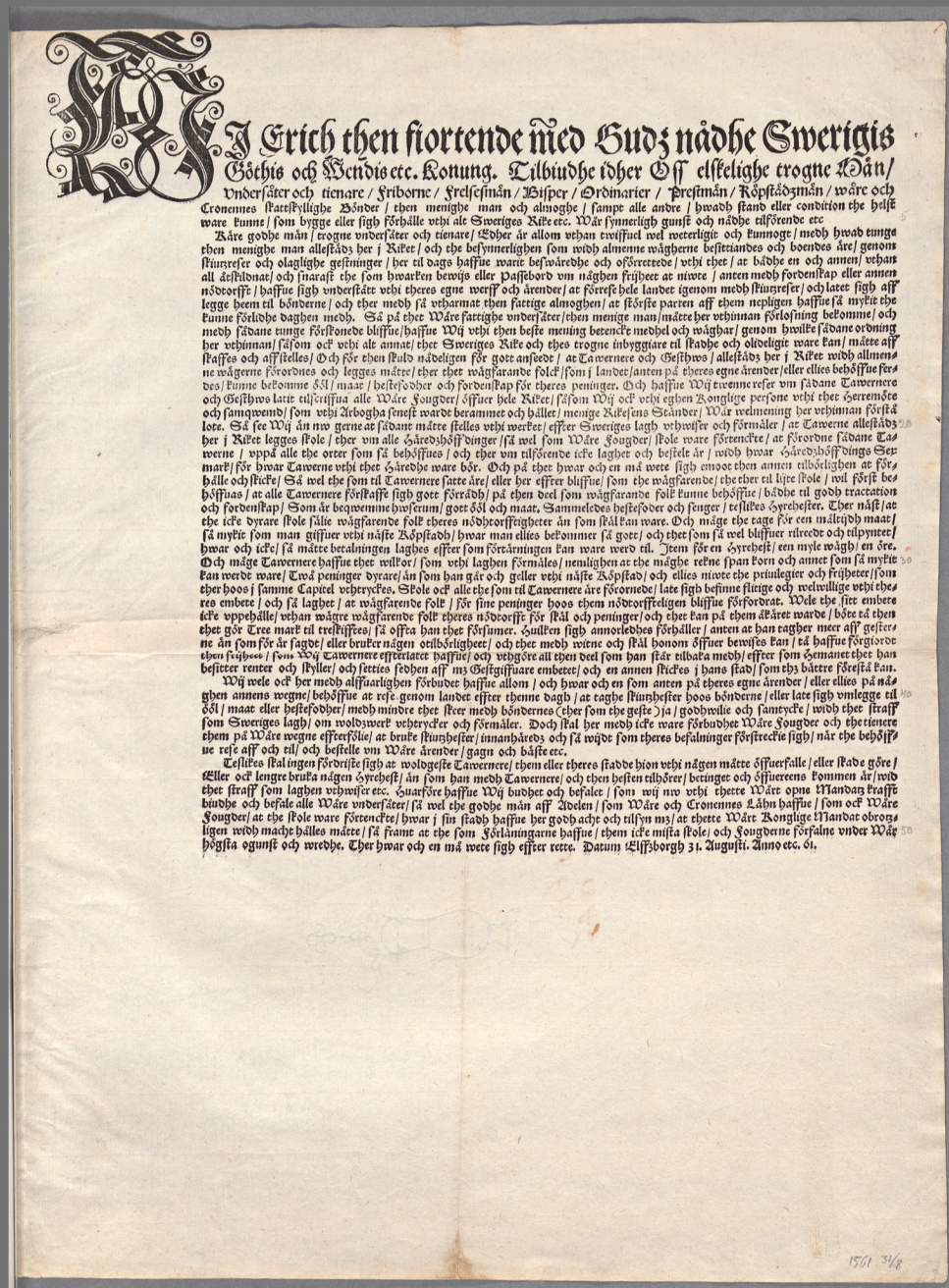

Wi Erich then fiortende med Gudz nådhe Swerigis Göthis ...

SOT // 82Aa 14/1 Ligg. Fol. F1700 Bland. / Kungl. förordningar - 1599

Tillkomstår 1561
Digitaliserad år 2016

National Library
of Sweden

Sveriges Gricth then fiortende med Gud; nådhe Swerigis Gøthis och Wendis etc. Konung. Tilbiudhe idher Oss elskelige trogne Adan/

Uundersäter och tienare / Friborne / Frelsesmän / Bisper / Ordinarier / Prestmän / Köpstadszmän / wære och Cronennes skattskyllighe Bønder / then menighe man och almoghe / sampt alle andre / hwadh stand eller condition the helst ware kunne / som bygge eller sigh förhålle vthi alt Sweriges Rike etc. Wår synnerligh gunst och nådhe tilförende etc

Wære godhe män / trogne uundersäter och tienare / Edher är allom vthan twissuel wel weterligit och kunnogt / medh hwad tunga then menighe man allestäds her i Riket / och the besynnerlighen som widh almenne wäggherne besittandes och boendes åre / genom skinzreser och olaglighe gesninge / her til dags hassue warit beswåredde och oförreede / vthi thet / at bådhe en och annen / vthan all åstildnat / och snarast the som hwarken bewijs eller Passerbord vm någhen frjheet at nitote / anten medh fordenkap eller annen nådcorffte / hassue sigh uunderstått vthi theres egne werff och årender / at förrese hele landet igenom medh skinzreser / och latet sigh aff legge heem til bønderne / och ther medh så vtharmat then fattige almoghen / at störste parten aff them nepligen hassue så mykit the kunne förlidde daghen medh. Så på thet Wære fattighe uundersäter / then menige man / måtte her vthinnan förlosning bekomme / och medh sådane tunga förskonede bliffue / hassue Wij vthi then beste mening betenckte medhel och wägghar / genom hwilke sådane ordning her vthinnan / såsom ock vthi alt annat / thet Sweriges Rike och thes trogne inbyggjare til stadhe och olideligit ware kan / måtte aff skaffes och affstalles / Och för then skuld nådeligen för gott anseedt / at Tawernere och Gesthws / allestäds her i Riket widh almenne wägerne förordnes och legges måtte / thet wäggharande folk / som i landet / anten på theres egne årender / eller ellies behöffue ferdes / kunne bekomme ööl / maat / hestefodder och fordenkap för theres peninger. Och hassue Wij twenne reser vm sådane Tawernere och Gesthws latit tilscriffua alle Wære fougder / öffuer hele Riket / såsom Wij ock vthi eghen Konglige persone vthi thet Herremöte och samqwend / som vthi Arbogha senest wardt berammet och hållet / menige Rikens Ständer / Wår welmening her vthinnan förstå lote. Så see Wij ån nu gerne at sådant måtte stelles vthi werket / effter Sweriges lagh vthwiser och förmåler / at Tawerne allestäds her i Riket legges skole / thet vm alle Häredzhöffdinge / så wel som Wære fougder / skole ware förtenckte / at förordne sådane Tawerne / vppå alle the orter som så behöffues / och thet vm tilförende icke laghet och bestelt är / widh hwar Häredzhöffdings Sermark / för hwar Tawerne vthi thet Häredhe ware bör. Och på thet hwar och en må wete sigh emoot then annen tilbørlighen at förhålle och sticke / Så wel the som til Tawernere satte åre / eller her effter bliffue / som the wäggharande / thet thet til lite skole / wil först behöffuas / at alle Tawernere förskaffe sigh gott förråd / på then deel som wäggharande folk kunne behöffue / bådhe til godh tractation och fordenkap / Som är beqwemme hwsrum / gott ööl och maat. Sammeledes hestefoder och senger / teslikes Zyrehester. Ther nåst / at the icke dyrare skole sålie wäggharande folk theres nödcorfftegheter ån som skäl kan ware. Och måge the tage för een måltidh maat / så mykit som man giffuer vthi nåste Köpstadh / hwar man ellies bekommer så gott / och thet som så wel bliffuer rilreedt och tilpynnet / hwar och icke / så måtte betalningen laghes effter som förörningen kan ware werd til. Item för en Zyrehest / een myle wäggh / en öre. Och måge Tawernere hassue thet wilkor / som vthi laghen förmåles / nemlighen at the måghe rektne span korn och annet som så mykit kan werdt ware / Twå peninger dyrare / ån som han går och geller vthi nåste Köpstadh / och ellies nitote the priuilegier och frjheete / som thet hoos i samme Capitel vthtryckes. Skole ock alle the som til Tawernere åre förordnade / late sigh befinne slitige och welwillige vthi theres embete / och så laghet / at wäggharande folk / för sine peninger hoos them nödcorffteligen bliffue förfordrat. Wele the siet embete icke vppehålle / vthan wåge wäggharande folk theres nödcorffte för skäl och peninger / och thet kan på them åkåret warde / bõre så then thet gör Tree mark til treskiffes / så offta han thet försumer. Huilken sigh annorledes förhåller / anten at han tagher meer aff gesterne ån som för år sagdt / eller bruker någen otillbørlighet / och thet medh witne och skäl honom öffuer bewises kan / så hassue förordne then frjheet / som Wij Tawernere effterlatet hassue / och vthgöre all then deel som han står tillbaka medh / effter som hemanet thet han besitter renter och skyller / och setties sedhen aff mz Gestgiffuare embetet / och en annen stickes i hans stad / som thez bättre förestå kan.

Wij wele ock her medh allffuarlighen förbudet hassue allom / och hwar och en som anten på theres egne årender / eller ellies på någhen annens wegne / behöffue at rese genom landet effter thenne dagh / at taghe skinzhester hoos bønderne / eller late sigh vmlegge til ööl / maat eller hestefodder / medh mindre thet skeer medh bøndernes (ther som the geste) ja / godhwilic och samtycke / widh thet straff som Sweriges lagh / om woldzwerk vthtrycker och förmåler. Doch skal her medh icke ware förbudhet Wære fougder och thet tienere them på Wære wegne effterfölle / at bruke skinzhester / innanhäredz och så wjude som theres besalningar förstreckie sigh / når the behöffue rese aff och til / och bestelle vm Wære årender / gagn och baste etc.

Teslikes skal ingen fördrifte sigh at woldgeste Tawernere / them eller theres stadde hion vthi någen måtte öffuerfalle / eller skade göre / Eller ock lengre bruka någen Zyrehest / ån som han medh Tawernere / och then hesten tilhörer / beringet och öffuereens Kommen är / wid thet straff som laghen vthwiser etc. Suarföre hassue Wij budhet och befalet / som wij nu vthi thet Wårt opne Mandat krasst biudhe och befale alle Wære uundersäter / så wel the godhe män aff Adelen / som Wære och Cronennes Låhn hassue / som ock Wære fougder / at the skole ware förtenckte / hwar i sin stadh hassue her godh acht och tilsyn mz / at thet Wårt Konglige Mandat obrotligen widh macht hålles måtte / så framt at the som förlåningarne hassue / them icke mista skole / och fougderne förfalne vnder Wår högsta ogunst och wredhe. Ther hwar och en må wete sigh effter rette. Datum Elfsborgh 31. Augusti. Anno etc. 61.

Erlich dem Hochwirdigen Fürstlichen Rat

Wohlgedachter Herr Fürstlichen Rat

Wohlgedachter Herr Fürstlichen Rat

Wohlgedachter Herr Fürstlichen Rat

Wohlgedachter Herr Fürstlichen Rat

Wohlgedachter Herr Fürstlichen Rat

Wohlgedachter Herr Fürstlichen Rat

Wohlgedachter Herr Fürstlichen Rat

Wohlgedachter Herr Fürstlichen Rat

Wohlgedachter Herr Fürstlichen Rat

Wohlgedachter Herr Fürstlichen Rat

Wohlgedachter Herr Fürstlichen Rat

Wohlgedachter Herr Fürstlichen Rat

Wohlgedachter Herr Fürstlichen Rat

Wohlgedachter Herr Fürstlichen Rat

Wohlgedachter Herr Fürstlichen Rat

Wohlgedachter Herr Fürstlichen Rat

Wohlgedachter Herr Fürstlichen Rat

Wohlgedachter Herr Fürstlichen Rat

Wohlgedachter Herr Fürstlichen Rat

Wohlgedachter Herr Fürstlichen Rat

Wohlgedachter Herr Fürstlichen Rat

Wohlgedachter Herr Fürstlichen Rat

Wohlgedachter Herr Fürstlichen Rat

Wohlgedachter Herr Fürstlichen Rat

Wohlgedachter Herr Fürstlichen Rat

Wohlgedachter Herr Fürstlichen Rat

Wohlgedachter Herr Fürstlichen Rat

Wohlgedachter Herr Fürstlichen Rat

Wohlgedachter Herr Fürstlichen Rat

15. 6. 31. Aug. d. Erlich
Ola Espreme.

161:
13 Aug

